

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre . . . . . 12 .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 .
 Egészévre . . . . . 20 .

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275
 Kéziratok nem adtnak vissza.

A kiegyezés.

Budapest, június 14.

(K.—sz.) Nagyobb méltósággal, higgadtabb és e mellett az ország érdekeinek teljesebb védelmével alig vezette még magyar államférfiu a kiegyezési tárgyalásokat, mint ezt ez időszert Széll Kálmán cselekszi. A vezető magyar államférfiúnak ez a méltósága, hidegvére és nyomatékos fellépése annál frappánsabban domborodik ki, mivel az egész közvéleménynek módjában van szemlélni azt az idegességet és kapkodást, a mely a másik tárgyaló felet jellemzi. Az utolsó fél esztendőben alig tudunk rá esetet, hogy Széll Kálmán miniszterelnök egy-egy elég gyakori bécsi útja alkalmával elmaradt volna ellene a bécsi sajtó vehemens támadása, a mely olyan bámulatos orchestrais összhangban jutott kifejezésre, hogy mindannyiszor szinte látni véltük a kart, a mely ezt a kellemetlen zenekart dirigálja. A mellett azonban még egyéb jelenségekkel is találkoztunk. Alig mult el hét, hogy egy-egy osztrák ipari korporáció, a melynek pedig sajnos, illusztris nagyon bővében van, meg ne nyilatkozott volna ellenünk. Ipar-tanács, jelentős ipar- és kereske-

delmi kamarák és egyéb testületek siettek állást foglalni, mintha teljesen tisztában volnának azzal, milyen kedves dolgot cselekszenek kormányuknak fellépésükkel.

Mindezzel szemben Széll Kálmán egy pillanatra sem veszítette el nyugalmát. Még csak taktikáján sem változtatott. Megőrizte hidegvérét, mert modern gazdasági tudásánál fogva jól tudja, hogy a közgazdasági kérdések bűvös atmoszférájában kihúzzák a gyékényt annak a lába alól, a ki az elme objektív működését kizáró személyes térre lép.

Széll Kálmánnak nincs is arra szüksége, hogy álláspontját ilyen eszközökkel erősítse. — Gazdasági képzettségében és az ország érdekeinek védelmében rejlő igazságban elég erős fegyverzetet talál arra, hogy a kellő nyomatékkal lépjen fel. A közelmúlt napokban, a legutóbbi bécsi támadások hatása alatt a szabadelvűpárt spontán demonstrációra készült a kormányelnök mellett. Ezt a tüntetést is megakadályozta, sőt a parlament nyílt ülésében bejelentette, hogy idő előtti közlésektől és állásfoglalástól még *retorzióképen* is kell tartózkodnunk.

Ime, ilyen különböző taktikai fegyverekkel állnak ki a tárgyaló kormányférfiak. A jelek arra vallanak, hogy a magyar miniszterelnök jár a helyes uton. Egyes önbábok ugyanis már panaszkodnak, haragszanak, siránkoznak. És a magyar példaszó szerint az szokott kiáltani, a kinek a háza ég.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 14.

A mai ülés egy felette érdekes napirend előtti felszólalással kezdődött. Rátkay László ugyanis szóba hozta Pavlovics Lyubomirnak a vadrácz képviselőnek azon hallatlan és vakmerő merényletét, hogy a szerb származású iskolés gyerekeket amiért hazafias dalokat énekeltek, megverte és sértegette. Rátkayval ezuttal egyetértett az egész Ház pártkülömbőség nélkül. Még a néppárti Buzáth is ezt kiáltotta:

— A kormány büne, hogy ez az ember képviselő lett!

Ez a felkiáltás természetesen az egész szabadelvűpárton nagy derűtséget keltett, mert hiszen épen a néppárt lár-

A „Szabadság“ tárczája.

Édes anyám . . .

A poéta-lány ciklusból.

Édes anyám lelkem,
 Kérdek valamit:
 Mért hogy a szivemben
 Már kihál a hit?
 Vidám társaságból
 Mért hogy elfutok?
 Nevetni, kacagni,
 Mért hogy nem tudok?

Ne kutasd fiacskám,
 Kár kutatni azt:
 Mért nem adott Isten
 Örökös tavaszt.
 Szived szerelmével
 A poéta-lány,
 Lelked nyugalmát is
 Elrabolta tán.

Ugy van jó anyácskám,
 Az leszen az ok.
 — Amde hogy van az hogy
 Sirni sem tudok!?

Szebenyei József.

Epizód.

Irta: Márton Gaby.

Londayné még egyszer hevesen megesókolta Zánás urat, aztán, hirtelen — mint tetten kapott gyermek — elfordult. A lánya rontott be, haza jöve a cosenrvatoriumból. Csinos, nyulánk lány volt igénytelen arczczal, de nagy, égő, fekete szemekkel.

Leesapta a zongora tetejére a „musk“-ját s futólag végig nézett az anyján.

— Kiszthand mama — szolt hadarva. A fiatal emberrel úgy tett mint ha észre sem venné . . . . .

A még mindég nagyon szép mama most már kifogástalan eleganciával a kezét nyujtotta csókra:

— Viszontlátásra Zánás!
 — Kezüket csókolom!

Ahogy Zánás a kosztos és szobaur — kilépett az ajtón Londayné odafordult Márthához!

— Nos, hogy ment az óra?
 — Rosszul — felelt kurtán a lány.

— Nem vagy elég szorgalmas . . .
 Mártha ledobta a kalapját s mérgesen cibálta keztyüje ujjait:

— Nem vagyok szorgalmas; mindig csak ezt mondog mama. A művészetet nem lehet megtanulni. Nincs tehetségem, punktum.

— De mikor a director úgy biztatott!

— Biztatott, biztatott — esattogott Mártha — igen azt mondta, jó az alakom, kifejezők a szemeim, de a hangom? Azt bizony még csiszolni kell. És egy év óta rekedtté csiszoltattam, te meg az ablakon dobáltad ki azt a rengeteg pénzt. En nem is tudom tulajdonképen mit akarsz velem?

Az asszony szeliden mosolygott, miközben azt gondolta:

— Azt akarom, hogy ne ülj mindég a nyakamon. —

Igy szolt:
 — Milliók vannak a torkodban —

mázott a választási visszaélések ellen és ők legyeztették a nemzetiségieket és hirdették őket elnyomottaknak. Most aztán azért jajgatnak, mert tiszta választás van. Rátkay felszólítását, hogy Pavlovics azonnal igazolja magát, az elnök is megismételte: a mi általános tettszést keltett.

Reméljük, Pavlovics ur sietni fog az igazolással.

A munkáspénztárnál hosszabb vita volt. Azután négy interpelláció következett.

A közigazgatási ankét. A közigazgatási eljárás egyszerűsítése tárgyában üléselő értekezlet tegnap 9 órakor folytatta tanácskozásait. A tegnapi értekezleten Gulner Gyula államtitkár elnökölt. Megbeszélés tárgyává tették a községi és körjegyzői ügyviteli szabályzat tervezetét, a melyet igen élénk és érdekes eszmecsere után végig tárgyaltak. A vitában leginkább a magyarországi és körjegyzők országos központi egyletének kiküldöttei vettek részt. Különösen kiemelendő, hogy a magánmunkákra vonatkozólag általános helyesléssel találkozott az a nézet, hogy azok az ügyek, a melyekre ez a működési kör kiterjedhet, országosan határozandók meg a szabályzatban, míg a díjszabályzat megállapítása az egyes megyékre bízassék, miután a tapasztalás azt bizonyítja, hogy a viszonyok e tekintetben oly eltérők az egyes megyékben, hogy még megközelítőleg sem nyerhetne a díjazás kérdése szabályozást. A szaktanácskozmány legközelebb hétfőn délelőtt 10 órakor fog összeülni, hogy megvitassa a közigazgatási bizottsági ügyviteli szabályzat tervezetét.

Eltűnt nyugdíj-befizetések.

A városi pénzkezelés titkaiból.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 14.

Régmult idők boldog napjainak elpalástolt bünei lassan-lassan mégsem kerülhetik ki a nyilvánosságot. Hol egyikről, hol a másiktól hull le a lepel: szaporodik a bűnös visszaélések sorozata s az utókor lakol rég elporhadt elődök gyarlóságért.

Debreczen város multbani pénzkezelése ellen emel most kifogást az ev. ref. egyház a pénzügyigazgatóság útján. A város adóügyi-osztályához beszolgáltattott tanítói-nyugdíjalap ezreiről van szó, melyeket annak idején néhai Vértessy István adóügyi tanácsnok kezel s melyek nyomtalanul eltűntek.

A tiszántúli ev. ref. egyház megbízásából Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tanácsos egyházi főgondnok hosszabb megkeresést intéztek Fauszt Elek pénzügyigazgatóhoz az iránt, hogy az ev. ref. egyház, mint iskolafentartó által befizetett tanítói nyugdíj-illetékek elkallódása ügyében vizsgálat indíttassék. A megkeresés alapján meg is kezdődött a nyomozat és eddigelé 2550 korona hiány állapított meg az 1885 és 1887. esztendőkről, melyek az adóügyi tanácsnok által vagy rosszul könyveltettek, vagy visszaélés folytán nem számoltattak el arra célra, melyre tulajdonkép a ref. egyház által befizetve lettek.

Az eltűnt tanítói nyugdíj-illetmények titokzatos ügyében a pénzügyigazgatóság már be is fejezte a maga hatáskörében a kiderítő nyomozást és Simonffy Imre kir. tanácsost, polgármes-

terkereste meg a további vizsgálat megajtásával, a mely felette kívánatos, hogy mielőbb befejeztessék és tisztázza az eltűnt nyugdíjalapi befizetések kellemetlen ügyét.

Ez a tisztázás pedig nemcsak a városi pénzkezelés megbízhatósága, de a ref. egyház érdekében is sürgős, mert a mennyiben az eltűnt ezresek csodás véletlen folytán meg nem kerülnek a vizsgálat során, a panaszos egyházi hatóság — Debreczen város pénztárától fogja követelni a hiányzó összeget. S a mennyiben a törvényhatóság, tisztviselői eslekedeteiért felelős is, alighanem a városi közpénztár fogja megsínyleni az ellenőrzés hiányosságának vétkes könnyelműségen alapuló törvényes következményeit.

A félremagyarozott adóarányosítás.

Elmaradhatatlan adó-tárgyalások.

Debreczen, június 14.

Debreczenben az adófizetők lassan de biztosan — hogy úgy mondjuk — bolondulnak bele az adó-arányosításba. Már hetek óta hangosak az utczák, a hivatalok és az ujságok működtek egyaránt az adókievítés arányosítása dolgában és mindenki kezdte már belátni, hogy a debreczeni pénzügyigazgatóság a miniszter óhajlásához híven valóságos új korszakot teremt az adókievítés terén és egyszer s mindenkorra elejét veszi az örökös adófelszámolásoknak. Az ipartestületnél becsületesen keresztül is vitte Tóth Kálmán az arányosítás nehéz munkáját és a legtisztább munka keretében nyújtotta be a pénzügyigazgatósághoz a hiteles és minden tekintetben igazságos arányt, amely az iparosok megadóztatásának kulcsát foglalja magában.

édes fiam — milliók: azt mondta Zánás is emlékszel?

Mártha idegesen rángatta a száját: — Hagyj nekem békét ezzel a kiálthatatlan firmával.

— Miért?
— Mert gyűlölöm — szólt szikrázó szemekkel a leány.

A mama haraggal ült a zongorához! — Óh de bohó vagy fiacskám. Eredj a szobádba.

Azzal beleesapott a billentyűkbe s valami gallopot vert rajta éktelen pedázugással.

Még a lány — folyosóra nyíló szobájába — is behallottak a vad futamok.

Mártha dühösen járt fel s alá: — Ezt a Zánást úgy, de úgy gyűlölöm, hogy meg tudnék érte halni. Tudom, hogy e miatt kineznek ezzel a nyomorult énektanulással.

Összeszorította az ökleit s úgy ismételtette magában:

— Gyűlölöm, gyűlölöm . . .
Mintegy végszóra — halk kopogás után — Zánás lépett be. Mártha meg áll:

— Mama az ebédlőben van nem hallja, hogy zongorázik?

— Magához jöttem — szólt szinte alázatosan a férfi.

— Hozzám?
— Igen, valamire akarom kérni.

Mártha előbb gorombáskodni akart, de aztán az anyjára gondolt s kötelességszerűen széket tolt a fiatal embernek.

— Hallgatom.
Zánás leült szemközt vele s lesütött szemekkel beszélt:

— Nem mai keletű érzélem az amiről most szólni fogok. Régóta figyelemmel kísérem magát s — talán észre is vehette, hogy — régóta szeretem . . .

Mártha egy örömsikoltást hallatott:

— Engem?
— Magát édes, egyedül magát sze . . .

Most egyszerre rémülten ugrott fel a lány s befogta a száját:

— Az Istenért, ne mondjon ilyeneket. A mama . . .

Zánás csókolni kezdte a kezét: — Nem tehetek róla, nagyon, nagyon szeretem magát — töredezte szakgattottan.

Mártha pár percig megint önfeledten, boldogan hallgatta szenvedélyes szavait, türtelmezés nélkül aztán összeszedte magát hirtelen kiegyenesedett:

— Nem szabad szeretnie, nem lehet — mondta kétszer is.

— De hát miért?

— A mamáért — felelt a lány egyszerűen — mama bele halna.

A férfi ingerülten szólt:

— Eh mondja meg nyiltan, hogy nem szeret.

Mártha küzdött.

— Szeretem Zánás.

— Akkor nincs akadály.

— Hallgasson meg. Lássa maga nekem első szerelmem mely bizonyára el fog csakhamar mulni, míg az anyámat az utolsó remény szál fűzi magához. Nekem a maga szerelme legfeljebb boldogságot adhat, őt ez az érzélem élteti. Az én szervezetem fiatal, erős, egy kis szenvedést föl sem vesz, az anyám meghalna a csapás sulya alatt.

. . . Egyébként a mama abban hagyta a zongorázását siessen hozzá, azt hiszem már bent az ebéd is . . .

Szinte kitolta a férfit a szobából.

Még hallotta a mint a mama nagy kacagással fogadja a belépőt, aztán nem hallott semmit. Végig vágta magát a hencseren s úgy feküdt ott könytelen szemekkel a plafondot bámulva. Mikor az óra kettőt ütött, gépiesen kezdett öltözködni. Eszre sem vette — hogy nem ebédelt. A „musik“-jáért be ment az ebédlőbe s nyugodt közönyös hangon köszönt a kipirult arcú asszonynak:

— Kisztihand mama!

A fiatal emberrel megint úgy tett mintha észre sem venné . . .

A kereskedők, orvosok, ügyvédek, koresmárosok stb. felbuzdulva a szép sikeren: ők is hozzá fogtak az arányosítás üdvös munkájához. A kereskedő társulatnál azonban már ott ólalkodott az órák kételkedés szelleme: ami aztán azt eredményezte, hogy három kereskedő csoport: a termény-, papir- és könyvkereskedők obstruáltak és nem mutattak hajlandóságot az arányosításban való részvételre, mert úgy vélekedtek, hogy a pénzügyigazgató *szóbeli kijelentései nem nyújtanak elég garanciát* arra nézve, hogy a pénzügyigazgatóság változatlanul fogadja el a megállapított adományt.

Mindezt pedig onnan gyanították az obstruáló kereskedők, mert a városban szeltében beszéltek, hogy a szokásos adótárgyalásokat ez évben is megtartják, mintha az egyes szakosztályi megállapodások nem is letnének és hogy az adótárgyalásokra csak úgy beidéznek mindenkit, mint ahogy más évben történt. Ha tényleg így állna az eset, tökéletesen igazat adnánk az obstruáló kereskedőknek. Mert az esetben valóságilag hiába való munkát végzett volna úgy az ipartestület, mint a kereskedő társulat, lévén a megejtett munka az esetben nem egyéb mint részletes adat a pénzügyigazgatóság kezében, amelyet épen nem gátol abban, hogy a saját hatáskörében az edigi uzus szerint járjon el és úgy vessen ki az adót, ahogy jónak látja.

Utána járva a dolgoknak a való tényállás felderítését a következőkben ismertetjük: Az ideai adó-arányosítás tényleg nem volt egyéb, mint merész próba kísérlet a miniszter, illetve a pénzügyigazgatóság részéről. Mivel hogy kísérletről volt szó, a kétes kimenetel tudatában aligha lett volna észszerű az eddigi törvényes formákat eleve megváltoztatni, mivel semmi féle pozitív eredményt előre tudni nem lehetett. Az adótárgyalásokat tehát ez évben még meg kell tartania a pénzügyigazgatóságnak, mert nem térhet el a törvényes formáktól amíg azok életben vannak bármily mellékkörülmény játszik is közbe és bármily kívánatos volna is erkölcsi szempontból tekintve a dolgot. A szokásos beidézések azonban mind ennek dacára elmaradnak és úgy oldották meg a kérdést, hogy az ipartestület két emberrel képviselteti magát és ha netalán a szakosztályi gyűléseken megállapított adóösszeg a tárgyalások alatt megváltoztatnák: a két ipartestületi képviselő blankéta szerű fellebbezést nyújt be ott a helyszínen az illető nevében.

Kár hogy az obstruáló kereskedőkkel mindezt nem értették meg idejében, mert noha van némi furesa ize a dolognak: csupán abból ered, hogy az eddigi törvényes formáktól az új törvény életbeléptetéséig nem lehet eltérni.

UJDONSÁGOK.

Megfellebbezett vagyon-leltár kimutatás.

Dr. Varga Lajos és társai beadványa.

Debreczen, június 14.

Debreczen város vagyonleltár kimutatását a múlt közgyűlésen mutatta be a városi tanács a törvényhatósági bizottságnak. A vagyonleltár összeállítása horribilis munkát adott Veesej Imre t. b. főjegyzőnek és sokáig halasztották, amíg végre elkészült. Az ötös bizottság átvizsgálta és elé terjesztették. A közgyűlés alkalmával felmerült az a panasz,

hogy a kimutatás másolatát az egyes bizottsági tagok későn kapták kézhez és talán ez volt az oka annak is, hogy *Juhász Ignác*on kívül nem igen akadt valaki, aki kifogást emelhetett volna a kimutatás egyes tételei ellen, nem lévén idő az áttanulmányozásra. — eltekintve természetesen attól, hogy *Öry Mihály* bizottsági tag a neki nagyon fájdalmas legelőkérdést keverte bele a vagyonleltár kimutatás dolgában.

Varga Lajos dr. és társai ugyanis felebbezést nyújtottak be a városi tanácshoz, melyben a városi vagyonleltár kimutatásának fogyatékosait tüntetik fel és ha van alapja a felebbezésben kimutatott tévedéseknek: minden esetre figyelemreméltó körülménynek kell tekintenünk.

A felebbezés abból indul ki, hogy *a kimutatás szerint egy 19208 koronával kevesebb vagyont tüntet ki, mint amennyi a vagyon leltárában tényleg van.* Mindezen számadási hibák onnan erednek, hogy rengeteg sok az összeadási, hiba a leltárkimutatásban, ami igen kicsinyes dolognak látszik ugyan, de a v a s k o s a b b különbözések feltüntetésére alkalmas. A felebbezés szerint: mindezekon kívül a vagyonleltár tételei, különösen az építkezésekre vonatkozólag igen részletesen eltérnek a részletes leltár végösszegeitől, *ugyan nyira, hogy a főleltárnak az építésre vonatkozó részei teljesen hasznavehetetlenek.*

Ezek volnának a felebbezés főbb érvei, amelyek elég súlyosoknak látszanak ugyan, de — mivel a felebbezők valószínűleg tisztán látják a hibákat — kétségtelenül pótolhatók. A városi vagyonleltár összeállítása nem csekély feleadtott ró az illető szakreferensre és a nagy anyaghalmoz között nem is esoda ha a számadások hajszálalig nem egyeznek. Hiszük azonban, hogy a felebbezésnek meg lesz a foganatja és ha nem is pontos, (mert hisz az lehetetlen) de a pontosságot megközelítő kimutatás végtére is elkészül.

A debreczeni jótékony nőegylet.

A harminczharmadik közgyűlés.

A debreczeni jótékony nőegylet ma délelőtt fél 11 órakor tartja *harminczharmadik közgyűlését*, Ez az áldásos egylet 1869-ben alakult a mióta lankadatlan buzgalommal törekszik célját megvalósítani. Elén az egyletnek majdnem három évtized óta *Veress Lászlóné, Szathmáry Teréz* urasszony áll, ki egyike azon fenkölt lelkeknek, kik minden pillanatban boldogságot szeretnének teremteni és valami magasztos eszmét megvalósítani. Egész élete az árvák és szegények ügyében telt el, százak és százak áldják, kik az ő szívének szereteténél melengetik a sors vihara által megtépett lelküket.

A debreczeni jótékony nőegylet évkönyveiben hű tükrét látjuk az ő mindenre kiterjedő áldásos munkásságának. Az ő elnöksége alatt izmosodott meg az *árvaház*, neki köszönhetjük a *nőipar*

iskolát, mely az életnek és az életre nevelt, az ő szíve szeretetét hirdeti a téli népkönyha s az ő dicsősége lesz, ha megindított szövőiskolánk a becsületes munkának tért ad s a hazai ipart felvirágoztatja.

Ennyi áldásos eredményt csakis vaskövetkezetességgel, a női lélek utólréhetetlen kedvességével s a sziv nemes érzéseinek felhasználásával, valamint a a praktikus gondolkodás művészetével lehet elérni. Csodálatos lelkielő kell ennyi munkához, türelem és kitartás az akadályok legyőzésére. És ezek az alkotások nem kincsekből jöttek létre... Alig volt valami az alkotásokra, de volt remény, bizalom, munkakedv úgy, hogy a sivar mezőn hosszú évek lankadatlan buzgósa terebélyes fákat s gyümölcsöket hozott...

A mai alkalommal két évről számol be a nőegylet. A szeretet munkájának ezer meg ezer nemét végezte e két év alatt. Könyveket törölt, az üldözöttnek menedéket nyújtott, az éhezőknek kenyeret adott és mindazoknak segítségére sietett, kik betegség vagy egyéb nehéz csapások alatt hozzá siettek, mint az irgalom forrásához...

A debreczeni jótékony nőegyletet a nők teremtették meg. Ez a női szeretet ép úgy működött a világot rengető harcokban, mint a béke derült napjaiban. Nem volt békétlen egy pillanatig sem, a nyomor és szegénység belőle táplálkozott, a beteg az ő karján szállt át az örökkévalóságba s aki mindenét elvesztette, az az ő kebelén talált megnyugvást, menedéket és vigasztalást. Ez a szeretet elment a szenvedőkhöz, felkereste az elpusztult mezőket, leszállt a hitvédelem fonséges korszakában az ártatlanul szenvedők nyirkos börtönébe, visszaadta a küzködőt a reménynek... Ezeket művelte és műveli a szeretet... Karjai nem gyöngültek el a századokon át folytatott kitarómunkában, dolgozik most is, fáradhatatlanul gondozva, gyógyítva az irgalomenyhitő olajával a világ sebeit, melyeket újra és újra felszaggat a nyomor és a nehéz sors keze...

Ennyi áldásos munkát látva, arra kell kérnünk városunk társadalmi osztályának hölgyeit, pártoljuk azt az egyletet, mely a szeretet nevében küzd, fárad és dolgozik. Azt szeretnők, ha egyetlen nemes érzésű hölgy se volna városunkban, ki nem tagja a nőegyletnek. Csekély áldozat árán, nagy szenvedéseket lehet legyőzni, ha a hölgyek összefogva a szent céll érdekében egyetértő szeretettel működnek.

A nőegylet áldásos tevékenységéről lapunk legközelebbi számában részletesen be fogunk számolni, addig is a legnagyobb tisztelettel köszöntjük az egylet érdemeiben gazdag elnököt *Veressné, Szathmáry Teréz* urasszonyt, kinek újból elnökké történt megválasztása alkalmából jövő működésére Isten bőséges áldását kérjük.

Hiány a városi pénztárban.

Hajduböszörmény szenzációja.

Fauszt Elek pénzügyigazgató tegnap fejezte be hivatalos körutját a vármegye területén. Meglátogatta a vezetősége alatt álló adópénztárakat s megejtette a szokásos rovacsolást *H.-Böszörményben* is. Az adóhivatali pénztárnál rendellenességet nem tapasztalt, de a városi pénztár kezelésében itt nagyobb

foku bűnös hanyagság és szabálytalanságra jött rá a vizsgálat.

A város rendes pénztárnoka huza-mosabb idő óta betegeskedvén, helyettese vezeti az adóügyeket. Fauszt pénzügyigazgató megvizsgálván a könyveket és a pénztárt, 167 kor. 20 fillér hiányt állapított meg és így szabálytalan pénzkezelés miatt fegyelmi vizsgálat indul úgy a beteg pénztárnok, mint helyettese ellen.

A kínos fölfedezés városszerte nagy feltűnést keltett és mindenféle élénk megbeszélés tárgyát képezi. Általános az a felfogás, hogy mindez súlyosabb beszámítás alá alig eshet és nem bűnös törekvésről, mindössze könnyelmű szabálytalanságról lehet szó, a melynek alig lettek volna komolyabb következményei, ha a váratlan rovancsolás napfényre nem hozza.

Igy a megfontolandó fegyelmi ügy, minden valószínűség szerint keményen sújtja a szabálytalanságon kapott tisztviselőket.

Siketnéma intézet Debreczenben.

Puky Gyula főispán felhívása.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város minden nemes és szép érdemét felkaroló népszerű főispánja lelkes felhívásban szólítja talpra a siketnéma iskola érdekében vármegyénk és városunk emberbaráit. Poetikus, hatásos szózáttal száll sikra a halló és beszélő szervek áldásaitól megfosztott boldogtalanok segítését és nevelését célzó iskolai intézmény érdekében és nem családhatunk, ha bizton hisszük, hogy Puky Gyula főispán dicséretes intencziókat felhívása élénk visszhangra fog találni mindenhol.

A humanus és pártfogásra méltó törekvésre hívó főispáni felhívást itt adjuk:

Felhívás!

Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város művelt közönségéhez.

A magyar társadalom szive mindenkor hangosan feldobban, mihelyt a közjótékénység kérő szava felhangzik. Alig van nagyobb szükség a társadalom közbelépésére, alig van fontosabb intézmény, mely pártolásra érdemes volna, mint a szegény siketnéma gyermekek nevelésének és tanításának ügye.

Debreczenben 18 és Hajdúvármegyében 60, összesen tehát 78 azon siketnémák szám, kik tankötelessé volnának; de fájdalom, jelenleg nem iskolázhatók és így elvesznek a társadalomra és a hazára nézve.

Hogy ezen gyermekeket vagy legalább azok egy részét megmenthessük az elzüléstől és szakértők által taníttatván, elsajátíthassák a beszélés tudományát és így alapon tisztességes keresethez jussanak: mozgalom indult meg az iránt, — hogy Debreczenben a két törvényhatóság tankötelessé siketnéma gyermekei oktatása céljából — lehetőleg már az idén — iskola állíttassék fel.

Miután a mozgalom kellő eredménnyel kecsegtet, felkérem a nemes emberbarátokat, hogy az iskola létesítése

céljából szükséges intézkedések megállapítása végett

folyó június hó 29-én délelőtt 11 órakor Debreczen város székházának nagytermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Debreczen, 1902. június hó 10-én.

Puky Gyula,

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasárnap, a különböző felekezetek templomaiban következők végzik az istentiszteletet. Nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelk., kistemplomban Görömbey Péter s. lelk., újtemplomban Mitrovics Gyula lelkész, ispotálytemplomban Dicsőfi József lelk., szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, csapókerben Kovács János népisk. felügyelő.

A r. kath. templomban délelőtt 6 ó. szt. mise tartja: Pák Emil, 7 ó. szt. mise, tartja: Szabó István, 8 ó. szt. mise a gymn. növendékek részére, 9 ó. nagy-mise, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök, celebrál segédlettel, utána szent beszédet mond: Pák Emil, háromnegyed 11 ó. szt. mise a Svetits-zárda s az elemi iskola részére tartja Molnár K. Dezső h. igazgató, fél 12 ó. szt. misét mond: Nyári Ignác. Délután fél 3 ó. Keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, 3 ó. Litánia, utána Rózsafüzér, 5. ó. Szt. József társulat hónapos ajátossága szt. beszéd és körmenettel.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Imre nagyváradai lelkész tart istentiszteletet.

A gör. kath. magyar kápolnában: Pünkösdi ünnepe. Ma, első napon reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, kenyéradással, d. e. 9 órakor szt. mise, utána miroválás, d. u. 3 órakor vespérnye, a pünkösdi térdhajtási imákkal, 4 órakor rózsafüzér ajátosság. Holnap, második napon reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 9 órakor szt. mise, d. u. 2 órakor rózsafüzér ajátosság, 3 órakor vespérnye.

* **Egy kereskedő hazafias indítványa.**

Boros Izidor, a Boros Testvérek előkelő debreczeni kereskedőcég főnöke érdekes és pártolásra méltó indítványt tesz a „Debreczen” hasábjain. Azt javasolja, hogy Kossuth Lajos századik születésnapján általános munkaszünet legyen Debreczenben, hogy ekként külsőleg is dokumentálva legyen a nagy napszabóssága. A hazafias indítvány kétségtelenül visszhangra fog találni és Debreczen kereskedői készséggel csatlakoznak a nemes kezdeményezéshez.

* **A vágóhid és a mészárosok.** A debreczeni hentesek és mészárosok semmiképen sínesenek megelégedve a vágóhidi állapotokkal. A minap hosszabb foglalkoztunk azzal a beadvánnyal, a melyet a mészárosok adtak be a városi tanácshoz és a melyben a vágóhidi igazgatóságnak a barmok életkorával szemben tanúsított eljárása van szóva téve. Ujjonnan a hentes és mészáros iparosok szakosztálya gyűlést tartott és a fölött hozott határozatot, mint lehetne megoldani azt, hogy csak hivatusuknál fogva jogosított emberek vághassanak a vágóhidon. Eddigelé ugyanis akárki emberfia beléphetett a maga disznájával, akár mészáros, akár nem. A szakosztály most elhatározta, hogy ezentúl igazolójegyeket fog kiadni az illetékeseknek és ezáltal elejét

veszik annak, hogy nem jogosított személyek is vághassanak a vágóhidon.

* **A világitási szakbizottság ülése.**

Körner Adolf tanácsnok elnökletével tegnap délután három órakor tartotta rendes havi ülését a városi törvényhatóság világitási szakosztálya. Folyó ügyek és apróbb intézkedések képezték megbeszélés tárgyát s az értekezlet a debreczeni Jenő gázgyári igazgató által előterjesztett május havi üzleti jelentést tudomásul véve, négy órakor végetért.

* **A selyemgubók áremelkedése.** Magyarországon csak az utóbbi időben lendült fel a selyemtenyésztés, mely jövedelmező ág pedig minden nagyobb befektetés nélkül bőven jutalmazza a vele foglalkozók egy hónapi fáradozását. A selyemtenyésztés lelkes bajnoka Bezerédj Pál, mondhatni egész életét ez iparág megkedveltetésére fordította. Mint értesülünk, a selyem árában a külföldön beállott kedvező alakulás folytán a beváltási árak emelkedtek. Ehhez képest a földmivelésügyi miniszter által a beváltási árak következőleg állapítottak meg: I. osztályu gubók beváltási ára kilogrammonként 2 K. 30 f. II. osztályu 1 K. 40 f. III. osztályu selejtés gubók kilogrammonként 20 fillérért váltatnak be.

* **Kereskedők értekezlete Debreczenben.**

Megirtuk, hogy az országos kereskedelmi szervezet előkészítő-bizottsága látogatást tervez Debreczenbe. A látogatás napját mára tüzték ki, de közbejött akadályok miatt a mai napról elmaradt. E szerint csak mához egy hétre, június 22-én érkezik hozzánk Sándor Pál, a Lipót város képviselője, Marothi Fűst Bertalan, Schreyer Jakab, a budapesti kereskedelmi esarnok titkára és még több kereskedelmi előkelőség. A vendégek már szombaton megérkeznek, vasárnap pedig értekezletet tartanak a kereskedelmi esarnok helyiségeiben.

* **Motorok és gőzcséplők.** A minap megirtuk, hogy több debreczeni gazda értekezletet tartott egy sikertelen motorvásárlás alkalmából. A gazdák értekezletéből kifolyólag olyan megállapodásra jöttek, hogy a motorok még nem pótolják a gőzcséplőgépeket és ezen nézetüknek nyíltan kifejezést is adtak. A debreczeni gazdasági-egyesület elnöksége erre vonatkozólag nyilatkozatot küldött be hozzánk, melyben kijelenti, hogy az említett értekezletről tudomása nincs és hogy az nem az egyesület kebelében történt. Kijelenti továbbá az egyesület elnöksége azt is, hogy ezen kérdésben az egyesület gépészeti szakosztálya hivatott az elbírálásra. Szívesen adunk helyet a gazdasági-egyesület elnöksége eme tiltakozásának, annyit azonban fenntartunk és az elnökség is elismerheti, hogy másnak is lehet véleménye a gépek használható vagy nem használhatóságáról.

* **Ututató katonai iskola.** Tegnap délben városszerte nagy feltűnést keltett egy Debreczenbe érkezett katonatiszti istársaság, Scheinitzer altábornagy vezetésével. A lebergi corps iskola 30 főhadnagya — valamennyi más-más ezredből — érkezett Debreczenbe és a Bika szállodában megebédelve: délután négy órakor utaztak tovább. Az utazó katonatisztek, akik a kapitányi kinevezetés előtt most végzik a tanulmányuta-

zást, *Budapestről* érkeztek és utban vannak hazafelé, már t. i. ki-ki állomás helyére.

* Szerencsétlenség az állomásnál. *Kirschner* János máv. kiséítő fékező tegnap egyik vonattal utazott. Utközben valami csomag leesett. *Kirschner* kihajolt s utána kapott, de e pillanatban fejét erősen beleütötte egyik oszlopba. A szegény ember azonnal összeesett és alighanem agyrázkódást szenvedett, mert súlyosan sérülve szállították be a kórházba.

* Ludvigh Gyula államvasuti elnök Debreczenben. *Ludvigh* Gyula, a magyar államvasutak igazgatóságának elnöke tegnap este fél hétkor a budapesti gyorsvonattal Debreczenbe érkezett. *Ludvigh* Gyula elnökigazgató az új vasuti épület megtekintése végett jött Debreczenbe és ma utazik vissza a fővárosba.

* Megvadult lovak. Tegnap délután hatórákor súlyos baleset érte *Szilágyi* Péter debreczeni illetőségű, hortobágyi nyájgazdát. A Nagyerdő felől jött szekerevel s jóvéri lovai valamitől megriadtak és szélsőbeesés vágatással futottak a város felé. *Szilágyi* teljes erejéből igyekezett megfékezni a megriadt tákosokat, de ereje kimerült s a vágató lovak kirántották a szekérből. A szerencsétlen ember a kerekek alá került s a jobb lába eltört. A lovak a szekeret darabokra törték s alig tudták őket megfékezni. A súlyosan sérült embert, kit a szerencsétlenség épen a kórház előtt ért, beszállították a kórházba, hol orvosi segélyben részesítették.

* Leesett az állványról. Súlyos szerencsétlenség érte tegnap *Beregszászy* Sándor h.-bőszörmenyi illetőségű 36 éves nőtlen napszámot. A dohánygyárnál dolgozott egyik kut javításánál, miközben a gyengén összetákoltt állvány összeomlott s *Beregszászy* maga alá temette. A szerencsétlen embernek a baloldalán több bordája betört és súlyos sérüléssel vittek be a kórházba, hol ápolás alá vették.

* Elfogott tolvaj. Még a múlt hónapban történt az eset *Nagyváradon*. *Szilágyi* Gyula fényképészről több értékű tárgyat és ruhaneműt lopott el ismeretlen tettes. A nagyváradai rendőrség megindította a nyomozást, de egyideig nem volt eredménye. Most aztán kiderült, hogy a felfüggesztett tolvaj Debreczenben tartózkodik egyik vendéglőben. Az értesített debreczeni rendőrség azonnal megtette az intézkedést s a gyanúsított egyént *Nagy* Lajos ezukrászegéd személynében letartóztatta, aki bevallotta, hogy a tolvajlást ő követte el. *Nagy* Lajost nyomban letartóztatták.

* Az ország gazdatisztjei nálunk. A nem okleveles magyar gazdatisztok ma délelőtt kilencz órákor értekezletet tartanak a „*Frohner* szálloda” külövéjében. Országos szervezetük megalkotása tárgyában értekeznek s a budapesti előkészítő-bizottság képviselőjében *Bárdi* József dr., egyesületi megbízott is jelen.

* Ingatlanok forgalma. Az elmúlt héten a következő helybeli ingatlanokban történt tulajdonos változások jegyzetettek be a telekvisi hivatalba:

1.) Erdélyi Gábor és neje veszik a „*Debreczeni* Első takarékpénztártól” a debreczeni 1876. sz. tjkvben, a + 1981.

hrs. a. foglalt házastelket 3000 koronáért.

2.) *Szikszay* Gáborné ajándékba kapja férjétől a debreczeni 2004. sz. tjkben, A + 4098. hrsz. a. felvett ingatlan felét.

3.) *Weisz* Dezső veszi *Demetrovits* Gábrtól a debreczeni. 2881. sz. sztjben. 7276. 6760. 6761. 6763. 6762. és n debreczeni 3238. sz. tjkvben 7097. hrsz. a. feivett ingatlanokat 32000, — k. vételárért.

x Komlóssy Lajos csemege üzletében tanuló felvétetik.

x A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-bank — mint értesülünk — ezen előzékenységről általánosan ismert, előkele fővárosi pénzüintézet újabban jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését különösen gazdaközönségünk figyelmébe.

x Donogán és Somossy üzletében tanulók felvétetnek.

x A 39-ik gyalogezred zenekara vasárnap este a *Dreher* sörcsarnokban hangversenyt rendez szabad bemenettel. *Korona* sör a la *Pilseni* folyton frissen csapolt. *Csángó vetreceze*, *Matróz hus*, és sok különlegességek állanak rendelkezésre.

TANÜGY.

Érettségi vizsga a főreáliskolában. A debreczeni állami főreáliskolában tegnap értek véget az érettségi vizsgálatok, melyen, mint kormánybiztos, *Géressy* Kálmán tankerületi főigazgató vett részt. A vizsga eredménye meglepő és nagy dicsőretére válik a kiváló tanári karnak. Tizennégy ifju jelentkezett érettségi vizsgálatra ezek közül egy jelesen, 3 jól érettnék, kilencz pedig érettnék jelentetett ki. Javítóra csupán egy ifju vettetett vissza egy tantárgyból. Ez a szép eredmény azt mutatja, hogy a főreáliskolánál nemesak tanítanak, hanem figyelemmel vannak a tanuló ifjuság nevelésére is.

MULATSÁG.

A közigazgatási tanfolyamhallgatók júniálisa. A debreczeni községi közigazgatási tanfolyam hallgatói az Erzsébet királyné országos jegyzői árva-ház és a Debreczenben felállítandó siketnéma-intézet javára *Weszprémy* Zoltán megyei főjegyző és dr. *Bartha* Béla jogakadémiai tanár diszelnöksége alatt június hó 21-én a nagy erdei Vigadóban zártkörű júniálist rendez, melyre a belépődíj személyenként két korona, családjegy 5 korona. A mulatság, melyen Magyar Testvérek zenekara játszik, esteli félkilencz órákor veszi kezdetét. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A kik tévedésből nem kaptak meghívót, jelentkezzenek *Stéphan* Béla rendezőnél (Burgundia-utca 9.) Jegyek előre válthatók *Zádor* Lajos, *Szentkirályi* Tivadar és *László* Albert üzletében.

A kereskedő ifjak dalárda estélye. A kereskedő ifjak önképző egyesülete dalköre július hó 12-én a *Dobos*-pavillonban teljesen új műsorral nagyobb szabásu dal-estélyt rendez, mely annál élvezetesebbnek, ígérkezik, mivel a nyár folyamán a

megtartandó zászló avatási ünnepély darabjai is belesznek ez alkalommal mutatva.

EGYLETI-ÉLET.

Hitközségi közgyűlés. A debreczeni izraelita hitközség ma délelőtt a hitközség tanástermében közgyűlést tart. A gyűlésen a képviselőtestület tesz előterjesztést egy tanásterem építése és e célra harmincezer korona tőketörlesztési kölcsön felvételéről. A hitközségi tagok pontos megjelenésre kéretnek.

Kerékpárverseny. A „*Polgári Kerékpáros-Egyesület*” f. hó 22-én rendezi ezidei első versenyét *Miklós*-utczán levő pályán jól berendezett pályáján. A közönség figyelmébe melegen ajánljuk e sportegylet igen sikerültnek ígérkező versenyét.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

Műkedvelő-előadás. A „*Magyarországi munkások rokkant egyletének*” ifjuságából alakult műkedvelő-társaság tegnap este *Laufs* és *Kraatz Páholycimü* vigjátékát -adta elő a *Margit-fürdő* dísztermében. Az előadás, tekintettel a jótékony célra, ugy anyagilag, mint erkölcsileg sikerült. A szereplők mindannyian igyekeztek a darab sikerének előmozdításán. Jó volt *Nagy Emma* (*Lipócziné* szerepében), *Bartha Miklós* (*Lipócziné*) és *Zöld János* (*Csir Pepi* szerepében) igen ügyes volt és sokszor ragadtatta a közönséget tapsra. *Lehóczki Mariska*, *Kerekes Ilon*, *Lehóczki Ilon*, *Babinesák Margit* és *Bosnyák Antal* is osztozkodtak az est sikerében.

TÁVIRATOK.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, június 14. (*Saját tudósítónktól.*) A mai képviselőházi ülés végén *Benedek* János interpellációjára *Lukács* pénzügyminiszter kijelentette, hogy az állami tisztviselők fizetésének emeléséről szóló javaslat még ez év folyamán beterjeszti. Reméli, hogy le is tárgyalják s a javítás már a jövő évtől kezdve életbe is léphet.

A király szemléje.

Bécs, jun. 14. (*Saját tudósítónktól*) A király ma reggel *Ottó* főherceg, a hadügyminiszter és sok katonai előkelőség jelenlétében szemlélet tartott a bécsi helyőrség tüzérsége fölött és megelégedéssel nyilatkozott a csapatok magatartásáról.

Lónyai grófok Magyarországon.

Budapest, június 14. (*Saját tudósítónktól.*) *Lónyainé*, *Stefánia* grófnő ma több napi tartózkodásra ide érkezett és kíséretével a *Hungáriába* szállt. Hir szerint *Érsekújvár* közelében kastélyt szándékozik venni, ahol az év nagyobb részét fogja a grófi pár tölteni.

Hazafiatlan ügyvéd.

Temesvár, június 14. *Kremlinge* Lajos dr. fehértemplomi ügyvéd, tartalékos honvédtiszt, a városnak egy határozatát német nyelven felelőlegesen meg a temesmegyei alispánhoz, aki a beadványt áttette az ügyvédi kamarához, mely elhatározta Kremling vád alá helyezését, mert magyar ügyvéd létére német beadványával megsértette testülete méltóságát. Kremling a határozat ellen a Kuriához felelőlegesen.

A nagyikikindai botrány.

Szeged, június 14. *(Saját tudósítónktól.)* Láng minisztertől ma az itteni üzletvezetőséghez utasítás érkezett, hogy a *Pavlovics-féle nagyikikindai* botrány ügyében a vizsgálat azonnal megtartandó. Már ki is hallgatták a vasuti tápintézet igazgatóját és a növendékeket, kik megerősítették a fővárosi sajtóban leírt botrány részleteit. Ebből kifolyólag a *szegedi* üzletvezetőség több rendbeli súlyos testisértésért büntényítő följelentést tesz Pavlovics képviselő ellen.

Árviz Temes megyében.

Lugos, június 14. *(Saját tudósítónktól.)* A Temes vize a múlt éjjel rendkívüli magasságot ért el, úgy hogy az állványok egyes részeit lerombolta, a melyek a közelben lévő uszodát szétrombolták. Az ár azután az egész uszodát elsodorta a gyaloghídhöz, a hol egész éjjel folyt a mentőmunka, nehogy a gyalogközlekedés is megszűnjék. A vashíd elkészítése most már hosszú időre meg van akadályozva.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A harmadik valaki.

A holnapi esküdszéki tárgyalás.

A nyári esküdszéki ciklus holnap délelőtt veszi kezdetét a debreczeni kir. törvényszéken. Az első bűnügy igen érdekes és részleteiben is megkapó, amennyiben minden kellék meg van benne, ami egy bűnügyi főtárgyalást érdekessé tehet. Van benne gyilkosság, szerelem, férj, feleség, nő meg egy „harmadik valaki”, az a bizonyos *tertium quid*, aki körül forog a világ és aki az önkéntelen rugója e bűnügy egész szerkezetének.

A vádlott *Szabó Imre*, téglási születésű, debreczeni lakos. Harminczkilenc éves, ev. ref. vallású városi hajdu, aki annak idején *Roncsik* Lajos városi főszámvevő hajduja volt, jelenleg felfüggesztve állásától. *Szabó Imrét* azzal vádolta a saját felesége, hogy 1901. év augusztus 5-ikén hajnali három órakor meg akarta őt ölni, elsőbbséggel, majd, mikor ezt kiköpte: fojtogatni kezdte és csak a gyerek sikoltására hagyta abba az öldöklő munkát. Amikor a *miért* kérdés elő áll, ott terem ez a bizonyos harmadik valaki: *Kovács Juliska* hajadon személyében.

Szabó Imre udvarolt a szép *Kovács Juliskának*, de azt sohasem mondta neki, hogy ő nő ember. Azt azonban — a lány vallomása szerint — gyakran hangzott, hogy feleségül fogja venni. —

Mindebből az tűnik ki, hogy *Szabó Imre* ráunt a feleségére és hogy *Kovács Juliskát* elvehesse: az asszonyt meg akarta ölni.

Szabó Imréné feljelentette a férjét, aki ellen *előre megfontolt szándékos emberölés kísérlete* czimén indították meg a bűnügyi eljárást és ennek alapján mindjárt vizsgálati fogságba is helyezték. Három hétig ült a börtönben *Szabó Imre*, mikor augusztus 27-én a feleség beállított *Kardos Samu dr.* védőhöz és azt a szenzációs kijelentést tette, hogy a *feljelentés alaptalan és csupán féltékenységből* jelentette fel a férjét, a ki *Kovács Juliska* miatt az utóbbi időben elhidegült tőle és a családi boldogsága ennek folytán veszélyeztetve volt. Az asszony vallomása után — ő lévén a fő magánvádló — a törvényszék vádtanácsa szabadlábra helyezte *Szabó Imrét*, aki azóta nyugodt családi életet él hitvesével. Mivel azonban az ügy természeténél fogva hivatalból üldözendő: az esküdszéki fog holnap ítéletet mondani *Szabó Imre* fölött. A főtárgyalásra mintegy tíz tanut idézett meg a törvényszék.

Az ügy mindenesetre igen érdekes, de valószínűleg felmentéssel fog végződni vagy legrosszabb esetben is könnyű testisértésben mondják ki bűnösnek a vádlottat.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogczimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfejtartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tiszti ügyekben a leglelkisemretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai iroda. Tessék a czimre ügyelni s más czimű vállalatokkal össze nem téveszteni.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
czégnél Kistemplom-bazár.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „kigyóhoz“

DEBRECZEN, Főpiacz.

A városházzal szemben

Ajánlja:

„HARMAT CRÈME“

arczsépitő, és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen artalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeseget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredményvel használható arczvörösség, májfolt, sörny, szeplő, s egyéb bőrtisztítatlanságnál valamint napégette és szél kifujta arcznál s kéznél.

1 tégely Harmat eréme ára: 1 korona
Hozzá való Harmat szappan 1 drb. 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCPORÁT (pouder) mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rongja az arczbőrt. Kitünő illata, teljesen artalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.
Jól tapad, s igen jól fed.

Kapható: fehér, rózsaszín és crème színben
Próbadozka HARMATPOUDER ára: 50
1. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:
Berlini felpouder [3 féle színben] próbadoz 40 fill. nagyobb doboz 1 kor. s 1 kor, 60 fill. Veloutin pouder [3 féle színben] próbadoz 60 fill. — Nagyobb doboz 4 pn. korona.

Cséplési czélokra

a kazinczi szén felette alkalmas

Kazinczi Kőszénbánya R.-T.

BUDAPEST

V. ker., Nándor-utca 20. sz.

Hol a jó és olcsó! *Fazekas* Kálmannál Hatvan u. sz. (Koszarus-ház), hol mindennemű földfestékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek olcsóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.

Fényképező

kamara legalkalmasabb ajándék. Kellemes szórakozás és hasznos időtöltés. Ingyen oktatás és utasítás. Tessék árlapot kérni **Komáromi József** fényképészeti szaküzletéből: Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Kitűnő kóser házi koszt kapható. Arany János-utca 36. sz. hátul.

Beirónó, a ki könyvelni is tud, kerestetik. — Irásbeli ajánlatok a Vasbutor-gyárba, Piacz-utca 83. szám.

Viza rántva, **S**zekely harsa
Ponty serpenyőbe **T**ock tartárral és kocsonyával
Csuka nyárson **F**ogas morzsázva vajjal.
Harsa rostélyon **M**árna parazson, sülvé.
Kársz rántva **P**aprikás vegyes hal
Halászlé szegedi módra

ma Vasárnap a Dréher sör- és borcsarnok nagy nyári kertjében egész nap kaphatók.
 Este a 39. gy. ezred zenekarhangversenyével.

TARCSA gyógyfürdő

Vasmegyében.

Glaubersótartalmu szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hűvös égélj, a kénylelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamosvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszertár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerves bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és aug. 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarsa fürdőigazgatósághoz és Budapestben Edes-kuty L. es. és kir. udvari szállítóhoz. (Vker., Erzsébet-tér 8. sz.) intézendők. Posta- és táviró-allomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a szombathelyi-pinkatői vonalon. Honnan a 30 percnyire 5-6 km. fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn. Egy négyülékes bérkocsi ára 4 kor. 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kalauznál Szombathely és Felső-Eőr között.

Sámson községétől egynegyed óra járásra a Tamási pusztán
400 hold (1200 ölével)
 tagbirtok gazdasági épületekkel
 eladó.

Értekezhetni:

dr. Megyery Pál ügyvéddel,
 Debreczenben, Széchenyi-utca 35 sz. alatt

Legelegánsabb

kivitelű

Férfi,

Fiu- és

Gyermek-

Ruhák

kaphatók:

NEUMANN M.

es. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN.

Főtér, főpostával szemben.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csuz, köszvény, ischiss, izületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üditővíz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva.

Balkénes iszapfürdő

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatásu

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál
 ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönb

o ritka gyógyerejű o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak csuzos bántalmaknál o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és vil-

lanyos vízfürdőiben,

továbbá hidegviz-

gyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS

IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szervenők találnak

o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők

használat és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatoriumban

(lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy re-

kesz lithimnos saványvíz 25 és fél o o o literes üveggel 5 korona. o o o

Divatos

női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,

ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVÁSZNAK

COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-

FOULARD, SAVANNAH,

CHINÉ CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.

és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-

VÁSZNAK . . . . .

15 krajczártól

22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABÓ LAJOS FIAI cégégnél

Debreczen, Rózsatér.

**Magyar Leszámitoló- és
Pénzbeváltó-Bank**

Budapesten. V., Dorottya-u. 6. sz.
Saját ház.

**Befizetett részvénytőke
30 millió korona.**

A bank újabb a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogköcsönöket engedélyez
földbirtokokra

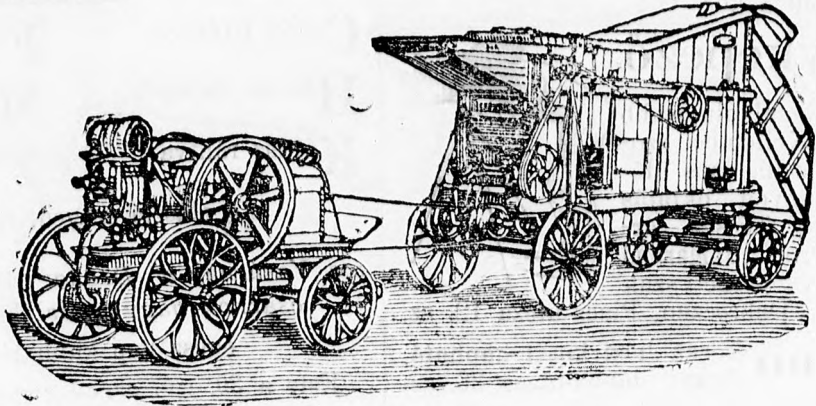
és városi nagy bérházakra saját ki-
bocsátású **4 százalékos záloglevelek**
alapján

**20 éves, 30, 40, 50,
60, 65 és 70 éves
törlesztésre a legelő-
nyösebb feltételek . .
mellett.**

A benyújtásokat a leggyorsabban
bonyolítja le; minden megkeresést
48 óra alatt válaszban részesít.

„MAYER“ GÉPGYÁR
Vas- és Fémöntőde Részvény-Társaság
Szombathely.

Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési
gépeket. Kitűnő szerkezetű benzinmotorokat
2—30 lóerejéig, stabil alakban különféle ipari célokra, valamint locom-
bil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berende-
zési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és
gépeket. — Elvállalunk minden a gépszakmába vágó alkalmi szükségle-
tek szerkesztését és kivitelét.

Modern berendezésű vas- és fémöntődénk mindennemű vas- és fémöntést
nyers és megmunkált állapotban szállít.

Igérvények.

Huzás már június 16-án

Budai sorsjegy

12 korona.

Főnyeremény 40,000 korona.

Huzás már június 25-én

3% Magyar Jelzálog 4 korona

Főnyeremény 100,000 korona.

Huzás július hó 1-én

Bécs városi sorsjegy 12 korona

Főnyeremény 400,000 korona.

Huzás július hó 1-én

Osztrák hitelsorsjegy 14 korona

Főnyeremény 300,000 korona.

Kaphatók a

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank-ban

Iparbank-udvar,

placz-utca 58. sz.